

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jn circu[m]cissione Eua[n]geliu[m]. Postq[ue] co[n]su[m]mati sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

B a Et cōsortabat, argento roboris
quo ad corpus. b **P**lenus sapientia,
quia in eo sunt omnes thesauri sapien-
tiae et scientie absconditi. c **E**t gra-
tia dei erat in illo. Lyra. Quia tota pie-
nitudine gratiae ha-
buit ab instanti sue
cōceptionis. Sed
quantum ad ostend-
sionem in effectu ma-
gis quidem appa-
rebit: sicut q̄ ille in
corpo crescebat.
Unde Theophilius
dicit. Si Christus a iuventute om-
ne sapientiam suam
demonstrasset: vi-
sum fuisset quasi p-
digium. Q̄ ergo
crescebat: nō sic in
telligentum est: q̄
quasi aliquo tem-
pore minus habu-
isset de gratia et sa-
pietia: et postea ho-
rum receperit in-
crementum: quia
plenus fuit diuini-
tate sapientia et sci-
entia ab instanti sue

conceptionis. Dicitur autem notanter/
crescebat: id est crescere videbatur: nunc
minus/nūc magis suam sapientiam ma-
nifestans et gratiam. Sicut sol. Q̄uis eius
de lucis et caloris sit: sicut in manu: sic
et in meridie: tamen crescere et augeri di-
citur quo ad eos qui magis eius lucem et
calorem percipiunt. Unde circa presens
euangelium vbi dicit: Et tu amipius ani-
ma pertransibit gladius. **S**cindum
q̄ gladius Symonis nonies pertransi-
vit animam beate virginis Marie tem-
pore passionis Christi. Primo: quando
audiuit eum captum et ligatum esse a iu-
deis: et presentatum primo Anne/postmo-
dui Ioseph. Secundo: quando in die pa-
rasceues hora tertia vidit eum exire: cru-
cem portantem inter duos latrones: con-

sputum flagellatum et coronatum: vadens/
tēm ad locum passionis et mortis lugfesti
nāter. Tertio: quando vidit eum erui nu-
dum: et super crucem clavis affigi. Quar-
to: quando vidit eum in cruce eleuari: et a
sacerdotibus iudeis
orū et ab alijs pre-
tereuntibus ei con-
uicta inferri dicen-
tes: Vah q̄ destru- mat. 27.e
is templum dei: et
i triduo requidas
illō. Alios saluos **D**ar. 15.e
fecit: seipm nō pot
saluū facere: si fili
dei ē/descēdat nūc
de cruce. Quinto:
q̄n audiuīt eum pe-
tere bibere: et non
potuit habere hau-
itum aque: sed ta-
tum fuit sibi vīnū
felle mixtum. Ser-
to: q̄n vidit eum p
maximo dolore la-
chrymantem et di-
centē: Deus mens **Ibidem**
deus me⁹: ut quid
me dereliquisti. Se-
ptimo: q̄n p̄e ma-
gna pena clamans

in cruce voce magna emisit spīm. Octa-
uo: q̄n post eius mortē vidit cor eius lan-
cea perforari. Mono: q̄n corpus eius est
depositū de cruce: tūc Iesum christū filiū
sūt in brachia sua suscepit: et osculata est
omnia vulnera eius.

^{Lu. 23.8}

^{Ioā. 19.8}

D istis cōsummati sunt di. Postilla
Octo. v. Luce. v. Quo die hoc
euangelium factū sit: audit: quia
die octauo a nativitate Christi.
An initio illius euāgeliū scribit sc̄tūs Lu-
cas: et reuersi sunt pastores. s. postib⁹ inue-
nerūt Mariā et Ioseph et infantē positi
in Iosepio/glorificantes et laudantes deū in
omib⁹ q̄ audierāt et viderāt: sicut dictū
est ad illos. Et tūc statim sequit illud euā-
geliū. d. **P**ostib⁹ cōsummati sunt dies
octo. **H**oc. Hodiernū euā, ē breuissimū

m 3

Gladi⁹ Symonis no-
nies grau-
sus agnus
Marie

In octa. Natiuita. domini

En littera/sed profundissimū in sentētia. Cō
noie & vocabulo vocat festivitas ista no-
uus ann⁹: & merito: qz christ⁹ q nou⁹ hō p
pter nos fact⁹ ē nou⁹ sanguine i sua puer-
cia hodie incepit cſſūdere/qn hodie circū
cīlus fuit. Scēdū
Q bodie recolim⁹
tria festa: q tāgūne
in euāgl̄. hōd. Pri-
mo octaua nativi-
tati christi: et h̄ exp̄
m̄ nōrāter cū d̄.
Postq̄ plūmāti
sunt dies octo. s. a
natuitate ch̄ri cō/
putādo. Scēdō cir-
cūlōne ch̄stī cū
dr. a **C**ūt circū. puer. Sic em̄ p̄ceptū
fuerat i lege. Infās octo dierū circūcīdeſ
in vobis. Et mascul⁹ cuius pp̄petū caro cir-
cūlā non fuerit: peribit de pp̄plis suis: qz
pactū mēi irritū fecit. Et i nouo testa. ba-
ptiāmūr loco circūcīsōis. **U**nā christ⁹ di-
cit i no. testa. **M**isi q̄ renat⁹ fuerit ex aq̄ &
sp̄lēcō: nō pōt introire in regnū dei. **U**nā
Beda sup̄ p̄ns euāgl̄. Illud qd̄ nōc facit
baptism⁹: hoc tunc fecit circūcīsō. **T**er-
tio salutiferi nois impositione⁹: cū dicit.
b **C**ūt vocatū est nomē ei⁹ ielus: qd̄
vocatū est ab an. prius q̄ in ytero:
s. v. 2. a. **L**ōcīp̄ref. vñ. **V**oca-
bis nōrāter ei⁹ ielus. Sill angelus dicit ad
Ibidē. l. v. ioseph. **V**ocabis nomē eius ielus: ip̄e em̄
saluū faciet pp̄lm̄ suū a petis eoz. **Q**ue/
rit: si ielus ē saluator: q̄re tūc nō oīs ho-
mines saluānt? **R**ādet: q̄ hoc nō accidit
ex pte ielu/sed culpa ip̄si⁹ hoīs. Exemplū
ist⁹ ponit p̄ns sic. Si q̄s ad ostiū vñ⁹ pul-
ser: & nō ingrediat̄: hoc nō est ex culpa pul-
santis sed ap̄ientis. **T**ic si ielus ad ostiū
cordis pulser: & si nō ingredit̄: nō ē dei in-
trare volēt/sed hoīs adiēt⁹. p̄bīt̄. vñ.
Ego sto ad ostiū & pulso r̄c. **U**nā san. Di-
ony. **Q**d̄ em̄ sol domū extū clausa fene-
stra. **I**lluminat: nō est culpa solis/s. bo-
mis feneſtrā nō aperiētis. **T**ertiū exem-
plū ponit Anselm⁹: Si em̄ porrigo tibi
pomū: & tu nō accipis: q̄ tu nō habes po-
mū: nō est culpa mei dantis/sed tui nō ac-
cipientis. Ideo dicit. **V**ide te ne q̄s besit̄. **G**
gr̄e dei r̄c. Circa hoc euāgl̄ vbi dicit: **V**erbū
Vocatū est nomē eius ielus. **N**otadū q̄ Indul-
tia ad missa quādo nomen ielus nominat: gen-
culat fuerit: vt tūc
tundit pectus: vel
inclinaſ facit reue-
rentiam huic san-
ctissimo nomini ie-
su: obtinet viginti
dies indulgentia
rum: prout de hoc
habet publicū in-
strumenuz littere
autētice. Item no-
tandū q̄ hodie sīm
dr. a **C**ūt circū. puer. Sic em̄ p̄ceptū
fuerat i lege. Infās octo dierū circūcīdeſ
in vobis. Et mascul⁹ cuius pp̄petū caro cir-
cūlā non fuerit: peribit de pp̄plis suis: qz
pactū mēi irritū fecit. Et i nouo testa. ba-
ptiāmūr loco circūcīsōis. **U**nā christ⁹ di-
cit i no. testa. **M**isi q̄ renat⁹ fuerit ex aq̄ &
sp̄lēcō: nō pōt introire in regnū dei. **U**nā
Beda sup̄ p̄ns euāgl̄. Illud qd̄ nōc facit
baptism⁹: hoc tunc fecit circūcīsō. **T**er-
tio salutiferi nois impositione⁹: cū dicit.
b **C**ūt vocatū est nomē ei⁹ ielus: qd̄
vocatū est ab an. prius q̄ in ytero:
s. v. 2. a. **L**ōcīp̄ref. vñ. **V**oca-
bis nōrāter ei⁹ ielus. Sill angelus dicit ad
Ibidē. l. v. ioseph. **V**ocabis nomē eius ielus: ip̄e em̄
saluū faciet pp̄lm̄ suū a petis eoz. **Q**ue/
rit: si ielus ē saluator: q̄re tūc nō oīs ho-
mines saluānt? **R**ādet: q̄ hoc nō accidit
ex pte ielu/sed culpa ip̄si⁹ hoīs. Exemplū
ist⁹ ponit p̄ns sic. Si q̄s ad ostiū vñ⁹ pul-
ser: & nō ingrediat̄: hoc nō est ex culpa pul-
santis sed ap̄ientis. **T**ic si ielus ad ostiū
cordis pulser: & si nō ingredit̄: nō ē dei in-
trare volēt/sed hoīs adiēt⁹. p̄bīt̄. vñ.
Ego sto ad ostiū & pulso r̄c. **U**nā san. Di-
ony. **Q**d̄ em̄ sol domū extū clausa fene-
stra. **I**lluminat: nō est culpa solis/s. bo-
mis feneſtrā nō aperiētis. **T**ertiū exem-
plū ponit Anselm⁹: Si em̄ porrigo tibi
pomū: & tu nō accipis: q̄ tu nō habes po-
mū: nō est culpa mei dantis/sed tui nō ac-
cipientis. Ideo dicit. **V**ide te ne q̄s besit̄. **G**
gr̄e dei r̄c. Circa hoc euāgl̄ vbi dicit: **V**erbū
Vocatū est nomē eius ielus. **N**otadū q̄ Indul-
tia ad missa quādo nomen ielus nominat: gen-
culat fuerit: vt tūc
tundit pectus: vel
inclinaſ facit reue-
rentiam huic san-
ctissimo nomini ie-
su: obtinet viginti
dies indulgentia
rum: prout de hoc
habet publicū in-
strumenuz littere
autētice. Item no-
tandū q̄ hodie sīm
dr. a **C**ūt circū. puer. Sic em̄ p̄ceptū
fuerat i lege. Infās octo dierū circūcīdeſ
in vobis. Et mascul⁹ cuius pp̄petū caro cir-
cūlā non fuerit: peribit de pp̄plis suis: qz
pactū mēi irritū fecit. Et i nouo testa. ba-
ptiāmūr loco circūcīsōis. **U**nā christ⁹ di-
cit i no. testa. **M**isi q̄ renat⁹ fuerit ex aq̄ &
sp̄lēcō: nō pōt introire in regnū dei. **U**nā
Beda sup̄ p̄ns euāgl̄. Illud qd̄ nōc facit
baptism⁹: hoc tunc fecit circūcīsō. **T**er-
tio salutiferi nois impositione⁹: cū dicit.
b **C**ūt vocatū est nomē ei⁹ ielus: qd̄
vocatū est ab an. prius q̄ in ytero:
s. v. 2. a. **L**ōcīp̄ref. vñ. **V**oca-
bis nōrāter ei⁹ ielus. Sill angelus dicit ad
Ibidē. l. v. ioseph. **V**ocabis nomē eius ielus: ip̄e em̄
saluū faciet pp̄lm̄ suū a petis eoz. **Q**ue/
rit: si ielus ē saluator: q̄re tūc nō oīs ho-
mines saluānt? **R**ādet: q̄ hoc nō accidit
ex pte ielu/sed culpa ip̄si⁹ hoīs. Exemplū
ist⁹ ponit p̄ns sic. Si q̄s ad ostiū vñ⁹ pul-
ser: & nō ingrediat̄: hoc nō est ex culpa pul-
santis sed ap̄ientis. **T**ic si ielus ad ostiū
cordis pulser: & si nō ingredit̄: nō ē dei in-
trare volēt/sed hoīs adiēt⁹. p̄bīt̄. vñ.
Ego sto ad ostiū & pulso r̄c. **U**nā san. Di-
ony. **Q**d̄ em̄ sol domū extū clausa fene-
stra. **I**lluminat: nō est culpa solis/s. bo-
mis feneſtrā nō aperiētis. **T**ertiū exem-
plū ponit Anselm⁹: Si em̄ porrigo tibi
pomū: & tu nō accipis: q̄ tu nō habes po-
mū: nō est culpa mei dantis/sed tui nō ac-
cipientis. Ideo dicit. **V**ide te ne q̄s besit̄. **G**
gr̄e dei r̄c. Circa hoc euāgl̄ vbi dicit: **V**erbū
Vocatū est nomē eius ielus. **N**otadū q̄ Indul-
tia ad missa quādo nomen ielus nominat: gen-
culat fuerit: vt tūc
tundit pectus: vel
inclinaſ facit reue-
rentiam huic san-
ctissimo nomini ie-
su: obtinet viginti
dies indulgentia
rum: prout de hoc
habet publicū in-
strumenuz littere
autētice. Item no-
tandū q̄ hodie sīm
dr. a **C**ūt circū. puer. Sic em̄ p̄ceptū
fuerat i lege. Infās octo dierū circūcīdeſ
in vobis. Et mascul⁹ cuius pp̄petū caro cir-
cūlā non fuerit: peribit de pp̄plis suis: qz
pactū mēi irritū fecit. Et i nouo testa. ba-
ptiāmūr loco circūcīsōis. **U**nā christ⁹ di-
cit i no. testa. **M**isi q̄ renat⁹ fuerit ex aq̄ &
sp̄lēcō: nō pōt introire in regnū dei. **U**nā
Beda sup̄ p̄ns euāgl̄. Illud qd̄ nōc facit
baptism⁹: hoc tunc fecit circūcīsō. **T**er-
tio salutiferi nois impositione⁹: cū dicit.
b **C**ūt vocatū est nomē ei⁹ ielus: qd̄
vocatū est ab an. prius q̄ in ytero:
s. v. 2. a. **L**ōcīp̄ref. vñ. **V**oca-
bis nōrāter ei⁹ ielus. Sill angelus dicit ad
Ibidē. l. v. ioseph. **V**ocabis nomē eius ielus: ip̄e em̄
saluū faciet pp̄lm̄ suū a petis eoz. **Q**ue/
rit: si ielus ē saluator: q̄re tūc nō oīs ho-
mines saluānt? **R**ādet: q̄ hoc nō accidit
ex pte ielu/sed culpa ip̄si⁹ hoīs. Exemplū
ist⁹ ponit p̄ns sic. Si q̄s ad ostiū vñ⁹ pul-
ser: & nō ingrediat̄: hoc nō est ex culpa pul-
santis sed ap̄ientis. **T**ic si ielus ad ostiū
cordis pulser: & si nō ingredit̄: nō ē dei in-
trare volēt/sed hoīs adiēt⁹. p̄bīt̄. vñ.
Ego sto ad ostiū & pulso r̄c. **U**nā san. Di-
ony. **Q**d̄ em̄ sol domū extū clausa fene-
stra. **I**lluminat: nō est culpa solis/s. bo-
mis feneſtrā nō aperiētis. **T**ertiū exem-
plū ponit Anselm⁹: Si em̄ porrigo tibi
pomū: & tu nō accipis: q̄ tu nō habes po-
mū: nō est culpa mei dantis/sed tui nō ac-
cipientis. Ideo dicit. **V**ide te ne q̄s besit̄. **G**
gr̄e dei r̄c. Circa hoc euāgl̄ vbi dicit: **V**erbū
Vocatū est nomē eius ielus. **N**otadū q̄ Indul-
tia ad missa quādo nomen ielus nominat: gen-
culat fuerit: vt tūc
tundit pectus: vel
inclinaſ facit reue-
rentiam huic san-
ctissimo nomini ie-
su: obtinet viginti
dies indulgentia
rum: prout de hoc
habet publicū in-
strumenuz littere
autētice. Item no-
tandū q̄ hodie sīm
dr. a **C**ūt circū. puer. Sic em̄ p̄ceptū
fuerat i lege. Infās octo dierū circūcīdeſ
in vobis. Et mascul⁹ cuius pp̄petū caro cir-
cūlā non fuerit: peribit de pp̄plis suis: qz
pactū mēi irritū fecit. Et i nouo testa. ba-
ptiāmūr loco circūcīsōis. **U**nā christ⁹ di-
cit i no. testa. **M**isi q̄ renat⁹ fuerit ex aq̄ &
sp̄lēcō: nō pōt introire in regnū dei. **U**nā
Beda sup̄ p̄ns euāgl̄. Illud qd̄ nōc facit
baptism⁹: hoc tunc fecit circūcīsō. **T**er-
tio salutiferi nois impositione⁹: cū dicit.
b **C**ūt vocatū est nomē ei⁹ ielus: qd̄
vocatū est ab an. prius q̄ in ytero:
s. v. 2. a. **L**ōcīp̄ref. vñ. **V**oca-
bis nōrāter ei⁹ ielus. Sill angelus dicit ad
Ibidē. l. v. ioseph. **V**ocabis nomē eius ielus: ip̄e em̄
saluū faciet pp̄lm̄ suū a petis eoz. **Q**ue/
rit: si ielus ē saluator: q̄re tūc nō oīs ho-
mines saluānt? **R**ādet: q̄ hoc nō accidit
ex pte ielu/sed culpa ip̄si⁹ hoīs. Exemplū
ist⁹ ponit p̄ns sic. Si q̄s ad ostiū vñ⁹ pul-
ser: & nō ingrediat̄: hoc nō est ex culpa pul-
santis sed ap̄ientis. **T**ic si ielus ad ostiū
cordis pulser: & si nō ingredit̄: nō ē dei in-
trare volēt/sed hoīs adiēt⁹. p̄bīt̄. vñ.
Ego sto ad ostiū & pulso r̄c. **U**nā san. Di-
ony. **Q**d̄ em̄ sol domū extū clausa fene-
stra. **I**lluminat: nō est culpa solis/s. bo-
mis feneſtrā nō aperiētis. **T**ertiū exem-
plū ponit Anselm⁹: Si em̄ porrigo tibi
pomū: & tu nō accipis: q̄ tu nō habes po-
mū: nō est culpa mei dantis/sed tui nō ac-
cipientis. Ideo dicit. **V**ide te ne q̄s besit̄. **G**
gr̄e dei r̄c. Circa hoc euāgl̄ vbi dicit: **V**erbū
Vocatū est nomē eius ielus. **N**otadū q̄ Indul-
tia ad missa quādo nomen ielus nominat: gen-
culat fuerit: vt tūc
tundit pectus: vel
inclinaſ facit reue-
rentiam huic san-
ctissimo nomini ie-
su: obtinet viginti
dies indulgentia
rum: prout de hoc
habet publicū in-
strumenuz littere
autētice. Item no-
tandū q̄ hodie sīm
dr. a **C**ūt circū. puer. Sic em̄ p̄ceptū
fuerat i lege. Infās octo dierū circūcīdeſ
in vobis. Et mascul⁹ cuius pp̄petū caro cir-
cūlā non fuerit: peribit de pp̄plis suis: qz
pactū mēi irritū fecit. Et i nouo testa. ba-
ptiāmūr loco circūcīsōis. **U**nā christ⁹ di-
cit i no. testa. **M**isi q̄ renat⁹ fuerit ex aq̄ &
sp̄lēcō: nō pōt introire in regnū dei. **U**nā
Beda sup̄ p̄ns euāgl̄. Illud qd̄ nōc facit
baptism⁹: hoc tunc fecit circūcīsō. **T**er-
tio salutiferi nois impositione⁹: cū dicit.
b **C**ūt vocatū est nomē ei⁹ ielus: qd̄
vocatū est ab an. prius q̄ in ytero:
s. v. 2. a. **L**ōcīp̄ref. vñ. **V**oca-
bis nōrāter ei⁹ ielus. Sill angelus dicit ad
Ibidē. l. v. ioseph. **V**ocabis nomē eius ielus: ip̄e em̄
saluū faciet pp̄lm̄ suū a petis eoz. **Q**ue/
rit: si ielus ē saluator: q̄re tūc nō oīs ho-
mines saluānt? **R**ādet: q̄ hoc nō accidit
ex pte ielu/sed culpa ip̄si⁹ hoīs. Exemplū
ist⁹ ponit p̄ns sic. Si q̄s ad ostiū vñ⁹ pul-
ser: & nō ingrediat̄: hoc nō est ex culpa pul-
santis sed ap̄ientis. **T**ic si ielus ad ostiū
cordis pulser: & si nō ingredit̄: nō ē dei in-
trare volēt/sed hoīs adiēt⁹. p̄bīt̄. vñ.
Ego sto ad ostiū & pulso r̄c. **U**nā san. Di-
ony. **Q**d̄ em̄ sol domū extū clausa fene-
stra. **I**lluminat: nō est culpa solis/s. bo-
mis feneſtrā nō aperiētis. **T**ertiū exem-
plū ponit Anselm⁹: Si em̄ porrigo tibi
pomū: & tu nō accipis: q̄ tu nō habes po-
mū: nō est culpa mei dantis/sed tui nō ac-
cipientis. Ideo dicit. **V**ide te ne q̄s besit̄. **G**
gr̄e dei r̄c. Circa hoc euāgl̄ vbi dicit: **V**erbū
Vocatū est nomē eius ielus. **N**otadū q̄ Indul-
tia ad missa quādo nomen ielus nominat: gen-
culat fuerit: vt tūc
tundit pectus: vel
inclinaſ facit reue-
rentiam huic san-
ctissimo nomini ie-
su: obtinet viginti
dies indulgentia
rum: prout de hoc
habet publicū in-
strumenuz littere
autētice. Item no-

lentis. Ideo dicit. **V**ide te ne q̄s besit̄. **G**
gr̄e dei r̄c. Circa hoc euāgl̄ vbi dicit: **V**erbū
Vocatū est nomē eius ielus. **N**otadū q̄ Indul-
tia ad missa quādo nomen ielus nominat: gen-
culat fuerit: vt tūc
tundit pectus: vel
inclinaſ facit reue-
rentiam huic san-
ctissimo nomini ie-
su: obtinet viginti
dies indulgentia
rum: prout de hoc
habet publicū in-
strumenuz littere
autētice. Item no-
tandū q̄ hodie sīm
dr. a **C**ūt circū. puer. Sic em̄ p̄ceptū
fuerat i lege. Infās octo dierū circūcīdeſ
in vobis. Et mascul⁹ cuius pp̄petū caro cir-
cūlā non fuerit: peribit de pp̄plis suis: qz
pactū mēi irritū fecit. Et i nouo testa. ba-
ptiāmūr loco circūcīsōis. **U**nā christ⁹ di-
cit i no. testa. **M**isi q̄ renat⁹ fuerit ex aq̄ &
sp̄lēcō: nō pōt introire in regnū dei. **U**nā
Beda sup̄ p̄ns euāgl̄. Illud qd̄ nōc facit
baptism⁹: hoc tunc fecit circūcīsō. **T**er-
tio salutiferi nois impositione⁹: cū dicit.
b **C**ūt vocatū est nomē ei⁹ ielus: qd̄
vocatū est ab an. prius q̄ in ytero:
s. v. 2. a. **L**ōcīp̄ref. vñ. **V**oca-
bis nōrāter ei⁹ ielus. Sill angelus dicit ad
Ibidē. l. v. ioseph. **V**ocabis nomē eius ielus: ip̄e em̄
saluū faciet pp̄lm̄ suū a petis eoz. **Q**ue/
rit: si ielus ē saluator: q̄re tūc nō oīs ho-
mines saluānt? **R**ādet: q̄ hoc nō accidit
ex pte ielu/sed culpa ip̄si⁹ hoīs. Exemplū
ist⁹ ponit p̄ns sic. Si q̄s ad ostiū vñ⁹ pul-
ser: & nō ingrediat̄: hoc nō est ex culpa pul-
santis sed ap̄ientis. **T**ic si ielus ad ostiū
cordis pulser: & si nō ingredit̄: nō ē dei in-
trare volēt/sed hoīs adiēt⁹. p̄bīt̄. vñ.
Ego sto ad ostiū & pulso r̄c. **U**nā san. Di-
ony. **Q**d̄ em̄ sol domū extū clausa fene-
stra. **I**lluminat: nō est culpa solis/s. bo-
mis feneſtrā nō aperiētis. **T**ertiū exem-
plū ponit Anselm⁹: Si em̄ porrigo tibi
pomū: & tu nō accipis: q̄ tu nō habes po-
mū: nō est culpa mei dantis/sed tui nō ac-
cipientis. Ideo dicit. **V**ide te ne q̄s besit̄. **G**
gr̄e dei r̄c. Circa hoc euāgl̄ vbi dicit: **V**erbū
Vocatū est nomē eius ielus. **N**otadū q̄ Indul-
tia ad missa quādo nomen ielus nominat: gen-
culat fuerit: vt tūc
tundit pectus: vel
inclinaſ facit reue-
rentiam huic san-
ctissimo nomini ie-
su: obtinet viginti
dies indulgentia
rum: prout de hoc
habet publicū in-
strumenuz littere
autētice. Item no-

Aa Cū natu s esset iesus, supple dul-
cis saluator de Maria virgine sūm buna-
nitatem. **C**In bethleem iude. Gor-
Iof. 19. b.ra. Hoc dicitur ad differentiam alterius
bethleem que est in galilea in tribu zebu-
lon: de qua habet
in libro Apote.

CIn diebus
Herodis regis.
scilicet Ascalonite
qui sunt gentilis et
iduus et erimus
re alienigena i hie
rusalem et super po
pulum iudeicu cō
stitutus. Pro quo
sciendu / quod reges fu
erunt herodes / sci
licet ascalonita / an
tipas et Agrippa.

Bros Antipa Joannem. Agrrippa Iacobum: mitemens in carcere Petrum. Item sciendum q̄ Christus tunc e p̄oris natus est: cum p̄mo ablatum fuit regnum a iudicis: et quādo alienigena regnauit: ut impletetur prophetia Iacob.

Gen. 49,9 **cob:** Non auferes
scēptrū de iuda / nec dur de fēmōre eius /
donec veniat qui mittēdus est. Et a tem-
pore quo iacob prophetauerat probeti-
am illā fluerunt mille. clv. anni d. **C**ec-
ce magi ab oriente, qui dicūtur magi
propter magnitudinem sapientie & scien-
tie, & **E**ugenierunt hierosolymam.
Sedm glo. eo q̄ crediderunt quia talis
p̄uer nō n̄ s̄ in vrbe regia nasci debuisset.
Dicentes: vbi est qui natus est
rex iudeorum. Christus rex iudeorum
est dictus: quia ad ipsos specialiter ē mis-
Mat. 15,1 sus: vt dicit euangelium. Non sum mis-
sus nisi ad oves q̄ perierunt domus isra-

Dicit, 15. c
sus: ut dicit euangelium. **M**onsum mis-
sus nisi ad oues q̄ perierunt domus isra-

In libro Josue.
¶ **C**on diebus
Herodis regis,
salter Ascalonite
qui fuit gentilis et
idumensis et primus
rex alienigena i hie-
rusalem et super po-
pulum iudeuam co-
stitutus. Pro quo
sciendu / tres fu-
erunt herodes sci-
licet ascalonita/an-
tipas et Agrippa.
Unde verius. As-
calonita necat pue-
ros. Antipa Joan-
nem. Agrippa Ha-
cobum: iusteens in
carcere Petrum.
Item sciendum Q
christus tunc repo-
ris natus est cum
domo ablatum fuit
regnum a iudeis: et
quando alienigena
regnauit: ut imple-
retur prophetia. A-

Natus essetie
a ciuitate da-
uid bin' roberia
sus i bethle-
em iudee i di
ciumenti q
no fuit de gente in
deorum.
Eb' herodis
regis. Ecce

B
sapientes duces et reges
magi ab oriente veneri hierosoly
interrugant quali rem omnibus no-
tissima et placidissima.
Mā dicetēs: Ubi est q natus est
merito eius: q nouiter creata: vt
olenderet puer nouiter natum
rex iudeoz: vidimus enī stellam
qz diuinā in eo cognōimū naturā gū
lustrationē et informationē isti q loqbae de stella
eius in oriente: et venim⁹ adorare
eum. Audiens aut̄ herodes rex b

Litteratus & cōuersatus
Notandum q̄ ille ci-
us est bodie nuncia-
e paraseues confir-
scribi titulā et cruci-

20.4.6.

agisti: Iesu naça/
renus rex iudeor.
Guidim' em
stella eius in ori
ente: et venimus
adorare eum. **V**
Aug^{di}it: Hagi
traditionem Bala
am sequeban*ti* qui
dixit Dicit stella **N**o. 24. c.
ex iacob. Et etiam
in Chrys. Cum ma
gi sup motem qui
dicitur victorialis/
consiliterent: et de
um adorarent: stel
la instar pueri cru
ce in capite haben
tis eis apparuit: ex
cu*is* aspec*tu* erat
valde gauis*ti*: ut su
is temporibus me
ruerint videre stel
lam illam quia pro
pheta Balaam lon
gis tēporib*us* an
te predixerat: et sta
tim arripiētes iter
stella antecedente
eos venerūt ad pu

erū adorandū: et munera ei offerenda. Et illa stella non tñ in nocte sed etiam in me- dia die apparebat: et solis radios vicit in claritate: quod nō est virtus aliari stel- larū. Fulgentius. Puer natus nouā stel- lam fabricauit. S3 quomodo in. xii. die bus tam citro venerat ab oriente in hieru- salē quę est in media parte sita? Respon- dit Remigius: q̄ puer ad quę iuerūt po- tuit eos tam in breui spacio tēporis redu- cere. Unde Aug. dicit: q̄ tres magi iter vniuersi anni viii. dieb⁹ pegerunt. b **C**au- diens autē herodes rex. scz regem na- tum iudicis de genere iudeozum: cum ipse

m 4